

Duurzaamheid is een integraal thema. Het gaat om het vinden van de juiste balans tussen ecologische, economische en sociaal-maatschappelijke belangen. Ter verduidelijking hebben wij de diverse peilers van duurzaamheid uitgewerkt in een schematisch overzicht (zie bijlage). We voorkomen hierdoor afwenteling van problemen zowel in tijd als in plaats. Duurzaamheid is geen op zichzelf staande paragraaf met een afzonderlijk programma, maar een intrinsiek onderdeel in elke pijler en randvoorwaarde bij elke maatregel. Dit is de juiste manier om duurzaamheid te verankeren. Daardoor maken wij als regio een heel duidelijk duurzaam statement. Als overkoepelend kader voor een duurzame ontwikkeling van de regio hebben wij 6 duurzaamheidsambities benoemd:

- a. Een duurzame toekomst is een gezonde toekomst. Een goede **gezondheid** is persoonsgebonden, maar richt zich ook op de relatie met de leefomgeving. We zorgen voor een goede kwaliteit van de bodem, water en lucht. Maar ook invloeden zoals geluid, straling en (externe) veiligheid betrekken wij hierbij.
- b. De As-50 streeft naar besparing en duurzame opwekking van onze benodigde energie. We doen dat in reactie op de mondiale klimaatverandering, maar ook omwille van kostenbeheersing en leveringszekerheid. Uitgaande van een jaarlijkse energiebesparing van 2 % (= landelijke doelstelling) en een jaarlijks toenemende duurzame opwekking van onze energiebehoefte behoort **energieneutraliteit** in de periode tussen 2030 en 2040 tot de mogelijkheden.
Wat betreft onze eigen organisaties geven we het goede voorbeeld door te streven naar energieneutraliteit in 2020.
- c. **Duurzame ruimtelijke ontwikkeling** is uitgangspunt voor de ontwikkeling van nieuwe woon, werk- en recreatiegebieden. We hanteren hiervoor uitgangspunten van duurzame stedenbouw.
 - Onze ambitie voor **duurzaam bouwen** ligt hoger dan de eisen uit het Bouwbesluit. Dit hebben wij vastgelegd in een (regionaal) convenant. Bij alle ontwikkelingsprojecten zijn we alert op (extra) kansen voor duurzaam bouwen. Kernbegrippen hierbij zijn energiezuinig (betaalbaarheid), gezondheid (binnenmilieu) en toekomstbestendigheid (verkoopbaarheid) van woningen en utiliteitsgebouwen.
 - **Bedrijfsterreinen** worden duurzaam ontwikkeld en/of gerevitaliseerd. Vooral bij nieuwe bedrijfsterreinen streven we naar energetische zelfvoorzienendheid en een efficiënt ketenbeheer. Aandachtspunten zijn:
 - Het voorkomen van en besparen op energieverbruik;
 - Het duurzaam opwekken of inkopen van energie;
 - Bevorderen van energetische samenwerking (bijv. het uitwisselen van warmte en koude en/of de gezamenlijke inkoop van energie);
 - Realisatie van collectieve duurzame energiesystemen;
 - Uitwisselingen van grond- en afvalstoffen (via parkmanagement).
 - We zorgen voor een vitaal **buitengebied** met een duurzame balans tussen wonen, werken, natuur en recreatie. Met betrekking tot duurzaamheid biedt het buitengebied extra kansen voor het opwekken van duurzame energie (vergisting & biomassa), biodiversiteit en duurzame landbouw.

- d. **Diversiteit** verrijkt de regio. Wij erkennen diversiteit als een bepalend kenmerk van robuuste ecologische, sociale en economische systemen. Door op ieder terrein diversiteit te waarderen en aan te moedigen, zal de regio gedijen als een gebied dat rijk is aan variatie.

Ecologische diversiteit

Op ecologisch vlak staat de regio voor de opgave de biodiversiteit te vergroten, door het groenrode-casco te ondersteunen en te versterken, het beheer te differentiëren en op regionaal niveau de woon- werk- en buitengebieden te verruimen en te verbeteren.

Sociale diversiteit

De sociale diversiteit moet worden verdiept om een eenzijdige opbouw te voorkomen. Het moet voor opkomende elites aantrekkelijk zijn om in de steden en dorpen te blijven. Atypische niches in de instroom verdienen extra aandacht. De verscheidenheid in woonmilieus en voorzieningen moet groter worden, vooral door het eigen initiatief van burgers centraal te stellen.

Economische diversiteit

Om economische diversiteit te stimuleren moet de regio ervoor zorgen dat bedrijvigheid van uiteenlopende branche en maat zich er thuis voelt en thuis blijft voelen, van werken aan huis tot en met bovenregionale bedrijventerreinen. De huidige agro-logistieke keten inclusief de aanwezige food, health en en farmasector zorgen voor relatief veel arbeidsplaatsen. Het is de opgave om die kracht zich verder op een duurzame wijze te laten ontplooiën tot voordeel van de regio als geheel. Omwille van de economische soliditeit is het noodzakelijk om meer en hoger onderwijs naar de regio te halen.

- e. De regio is **duurzaam bereikbaar**. De toename van het verkeer mag niet leiden tot een toename van negatieve gevolgen zoals CO₂-uitstoot, vermindering van de veiligheid, geluidhinder en/of luchtverontreiniging. Wij dragen hier aan bij door voor te sorteren op duurzame mobiliteit, het stimuleren en realiseren van hoogwaardig openbaar vervoer en het realiseren en stimuleren van een netwerk t.b.v. duurzame brandstoffen zoals aardgas/biogas en elektriciteit. Concreet kan hierbij gedacht worden aan:
- Verduurzamen van ons eigen wagenpark;
 - Verduurzaming van het openbaar vervoer;
 - Uitbreiding van het aantal multifuel tankstations;
 - Een jaarlijkse toename van het aantal multifuelvoertuigen bij particulieren en bedrijven.
- f. Een **duurzame arbeidsmarkt** is een arbeidsmarkt die in balans is. Wij richten ons op vergroting van kennis en vaardigheden van de mensen binnen de regio. Hierdoor wordt ook de deelname aan de arbeidsmarkt en het toekomstperspectief van de mensen in de regio vergroot. De informatievoorziening wordt toegankelijker en de keuzevrijheid van de burger wordt vergroot.